

**Jaunizveidojamā Mārupes novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.–
2034. gadam: Sporta un aktīvās atpūtas, izglītības un jaunatnes lietu
konsultatīvās padomes
SANĀKSMES PROTOKOLS**

DATUMS: 2021. gada 27. maijā

SANĀKSMES SĀKAS: plkst. 18:00

VIETA: notiek attālināti, izmantojot konferenču programmu ZOOM

SPORTA UN AKTĪVĀS ATPŪTAS KONSULTATĪVĀS PADOMES SASTĀVS (piedalās):

1. **Ilze Krēmere**, Mārupes novada Domes Attīstības nodaļas vadītāja;
2. **Silvija Bartuševiča**, Mārupes Sporta centra vadītāja;
3. **Matīss Vārna**, Mārupes Sporta centra Sporta pasākumu organizators;
4. **Jānis Belakovs**, biedrība "Latvijas Automobiļu federācija";
5. **Ints Pīrāgs**, biedrību "Mārupes novada basketbola līga";
6. **Guntis Ruskis**, SIA "Droša velobraukšanas skola";
7. **Gatis Pūcītis**, Mārupes novada iedzīvotājs;
8. **Ilmārs Jasinskis**, SIA "VILLIVIT" (aktīvās atpūtas vietu "JIP Mārupīte");

IZGLĪTĪBAS UN JAUNATNES LIETU KONSULTATĪVĀS PADOMES SASTĀVS (piedalās):

9. **Ilze Krēmere**, Mārupes novada Domes Attīstības nodaļas vadītāja;
10. **Sarmīte Antiņa**, Izglītības dienesta vadītāja;
11. **Rihards Igāns**, Jaunatnes lietu speciālists;
12. **Guntis Ruskis**, Biedrības "Mārupes BMX klubs" pārstāvis;
13. **Jānis Palkavnieks**, Mārupes novada iedzīvotājs;

PIEAICINĀTIE (piedalās):

14. **Mārtiņš Bojārs**, Mārupes Domes priekšsēdētājs, Finanšu komitejas priekšsēdētājs;
15. **Līga Kadīge**, Mārupes novada Domes priekšsēdētāja vietnieks;
16. **Māra Kalvāne**, SIA "Metrum" pārstāve;
17. **Silvestrs Savickis**, SIA "Lead.Korporatīvā komunikācija" pārstāvis;
18. **Jolanta Kursiša**, Mārupes novada Domes Attīstības nodaļas uzņēmējdarbības attīstības konsultants;
19. **Anita Lontone-Ieviņa**, Mārupes novada Domes Attīstības nodaļas vadītāja palīgs;
20. **Elīna Jansone**, Mārupes novada biedrības "Mārupes Nākotnei" pārstāve;

MODERATORE:

21. **Zane Bērziņa**, SIA "LEAD.Korporatīvā komunikācija" pārstāve.

DARBA KĀRTĪBA:

1. Ievads – sanāksmes mērķis, kārtība (*ziņo I.Krēmere, Z.Bērziņa*).
2. Aktualitātes izglītības un sporta jomās (*ziņo I.Krēmere*).
3. Esošā situācija un diskusija par nozares pakalpojumiem un nākotnes perspektīvām (*ziņo M.Kalvāne, Z.Bērziņa*):
 - 3.1. Izglītība: 1) Kāda līmeņa izglītības iespējas primāri būtu jānodrošina Mārupes novadā – pirmsskolas izglītība, pamatskolas izglītība, vidējā un/vai vidējā speciālā izglītība,

mūžizglītība? 2) Kur jaunajā novadā būtu izveidojams jauns dienas centrs bērniem ar īpašām vajadzībām un/vai funkcionāliem traucējumiem? Vai šie bērni ir integrējami jau esošajās mācību iestādēs?

3.2. Sports un aktīvā atpūta: 1) Sports un aktīvā atpūta – pašvaldības un privātās partnerības iespējas? 2) Vai būtu jānosaka prioritārie/pašvaldības atbalstītie sporta veidi Mārupes novadā? Tradīcijas, tendences, pieprasījums. 3) Vai arī turpmāk sporta un aktīvās atpūtas objekti koncentrējami ap un pie esošajām izglītības iestādēm?

3.3. Jauniešiem: 1) Vai esošās iespējas ir pietiekamas un apmierina visus Mārupes jauniešus? Kādas ir šodienas jauniešu vēlmes? 2) Vai novadā ir nodrošinātas brīvprātīgā darba iespējas jauniešiem? Jauniešu nodarbinātība novadā, t.sk. prakses iespējas un sadarbība ar vietējiem uzņēmējiem?

4. Diskusija par sabiedrības līdzdalības iesaistes veidiem un instrumentiem (*ziņo Z.Bērziņa*).

5. IAS sabiedrības līdzdalības pasākumi (*ziņo Z.Bērziņa*).

6. Kopsavilkums (*ziņo I.Krēmere*).

NORISE

Sporta un aktīvās atpūtas, izglītības un jaunatnes lietu konsultatīvās padomes sanāksme notiek attālināti, sanāksme tiek nodrošināta, izmantojot konferenču programmu ZOOM. Sanāksmi atklāj I.Krēmere, bet vada moderatore – Z.Bērziņa.

1. Ievads – sanāksmes mērķis, kārtība (*ziņo I.Krēmere, Z.Bērziņa*)

I.Krēmere ziņo par Sporta un aktīvās atpūtas, izglītības un jaunatnes lietu konsultatīvās padomes sanāksmes mērķi. Ir uzsākts darbs pie jaunveidotā Mārupes novada, kas aptver trīs pagastus: Salas, Babītes un Mārupes pagastus. Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.–2034. gadam izstrādes ietvaros ir veikta virkne ar dažādiem sabiedrības iesaistes pasākumiem, sākot ar apjomīgu anketēšanu līdz tematiskām darba grupām, iedzīvotāju, uzņēmēju un teritoriju attīstītāju forumiem. Sabiedrības līdzdalības forma ir arī konsultatīvās padomes, kuru ietvaros notiek diskusijas par ilgtermiņa redzējumu konkrētajās nozarēs jaunajā novadā. Abas padomes ir apvienotas, ņemot vērā dalībnieku brīvā laika pieejamību un tēmu kopīgo iezīmju sasaisti.

Z.Bērziņa iepazīstina ar sanāksmes noteikumiem un darba kārtību.

2. Aktualitātes izglītības un sporta jomās (*ziņo I.Krēmere*)

I.Krēmere ziņo par līdzšinējiem darbiem un aktuālo informāciju. Padomes līdzdarbošanās aktuālo jautājumi risināšanā ir bijusi būtiska infrastruktūras veidošanā. “Pump Track” velotrase vēl nav atklāta, taču tuvākajās dienās nonāks sabiedrības rokās un būs pieejama ikvienam. Tās pirmatnējie iesākumi ir aizgūti tieši Sporta un aktīvās atpūtas konsultatīvajā padomē. Kopīgi tika strādāts pie tehniskā risinājuma, kur iesaistījās arī padomes locekļi saistībā ar trasējumu un rādiesiem, u.c. Jaunmārupes stadions un Mārupes Valsts ģimnāzijas stadions novadā ir izbūvēti pēdējo gadu laikā, kā arī abi stadioni ir pieejami sabiedrībai. Sākotnēji projekta stadijā skices tika vairākkārt aprunātas konsultatīvajās padomēs. Skeitpars Jaunmārupē ir ieguvis jaunu “seju” un ir viens no labajiem aktīvās atpūtas objektiem, kas ir tapis pēdējo gadu laikā sporta jomā. Sporta laukums Gerberu ielā ir bijis viens no pirmajiem sporta laukumiem, kas iekļaujas savrupmāju apbūves teritorijā. Jaunmārupes bērnu dārzs “Zīļuks” ir vēl būvniecības stadijā, kas iekļausies Jaunmārupes papildinošā infrastruktūrā, pieaugot iedzīvotāju skaitam. Mārupes Valsts ģimnāzijas projekts un sporta laukums ir devis pievienoto vērtību ar jauno mācību korpusu un vidi, paplašinot skolēnu skaitu. Mārupes Mūzikas un mākslas skola vēl ir tapšanas stadijā, un tikko ir saņemts atbalsts no Izglītības un zinātnes ministrijas, kas vērtēja šo projektu un deva atbalstu ar Valsts kases aizņēmumu, lai šogad tiktu uzsākta izbūve. Mārupes pamatskolas jaunais korpus un sporta laukums ir kalpojuši kā papildinošais elements

izglītības, sporta un aktīvās atpūtas jomas infrastruktūrai. Jauniešu centrs un sporta laukums šobrīd ir tapšanas stadijā, kuru plānots nodot ekspluatācijai nākamā gada sākumā, kas būs papildinošā infrastruktūra tieši jauniešiem un sporta aktivitātēm.

I.Krēmere informē par sabiedrības iesaisti. Mārupes novads ar sabiedrības iesaisti strādā jau daudzus gadus. Tās ir bijušas gan aptaujas, gan dažādi pasākumi, tostarp arī viktorīnas un aktīvās atpūtas pasākumi u.c. Papildus tam notiek ikgadējais projektu konkurss “Mārupes – mūsu mājas”.

Z.Bērziņa vaicā G.Ruska vārdā, kad plānots atklāt “Pump Track” velotrasi?

I.Krēmere atbild, ka nevarēs sniegt informāciju par precīzu datumu. Par precīzu atklāšanas datumu un laiku informācija ir pieejama izpilddirektoram.

L.Kadiģe norāda, ka šodien esot bijusi saruna ar izpilddirektoru. Būvniekiem ir jāiesniedz izvērtēšanai dokumenti būvvaldē. Pēc tam būvinspektors iepazīsies ar visiem dokumentiem. Šobrīd dokumenti vēl nav iesniegti. Tiklīdz kā būvvalde būs objektu pieņēmusi ekspluatācijā, velotrase tiks atklāta. Šobrīd notiek noslēguma process.

I.Krēme piebilst, ka visticamāk atklāšana varētu notikt 1–2 nedēļu laikā.

3. Esošā situācija un diskusija par nozares pakalpojumiem un nākotnes perspektīvām (ziņo M.Kalvāne, Z.Bērziņa)

3.1. Izglītība

Z.Bērziņa aicina sanāksmes dalībniekus aizpildīt ekspress aptauju par izglītību. Kopumā atbildēja 13 dalībnieki. Uz jautājumu “Vai atbalstiet jaunas izglītības iestādes – skolas būvniecību novadā?” 11 dalībnieki jeb 85% atbildēja “jā”, taču 2 dalībnieki jeb 15% atbildēja noraidoši.

M.Kalvāne iepazīstina ar publisko pakalpojumu attīstības virzieniem un dokumentiem, kas tos nosaka. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam mērķis ir izveidot publisko pārvaldību, kas ir efektīva, spēj ne tikai ātri reaģēt uz pārmaiņām, bet arī paredzēt un virzīt tās, radot sabiedrībai nozīmīgus un nākotnē nepieciešamus pakalpojumus, un kurā aktīvi līdzdarbojas lielākā daļa Latvijas sabiedrības. Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam virziens “dzīves kvalitāte” ietver arī plašāku publisko pakalpojumu pieejamību, augstāku kvalitāti un efektivitāti palīdz īstenot mērķtiecīga sadarbība, tai skaitā attīstības centru tīklošanās mehānismi, integrēta pilsētu, to funkcionālo ietekmes zonu un lauku kooperācija, kopīgi ilgtspējīgas mobilitātes projekti un publiskā-privātā partnerība. Rīgas plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014–2030 nosaka apdzīvojuma sistēmā saglabāt līdzsvaru starp teritorijā izvietoto mājokļu, darba vietu un pieejamo pakalpojumu daudzumu un daudzveidību, regulāri izvērtējot pilsētu / ciemu ietekmes zonās esošo mājokļu, darba vietu un pieejamo pakalpojumu kopumu un lietojumu (t.i., īstenojot šo faktoru attīstības monitoringu).

M.Kalvāne informē par izglītības iespējām Mārupes un Babīte novados. Abos esošajos novados izglītības iespējas ir pietiekamas, taču ļoti straujā iedzīvotāju pieauguma dēļ jauda ir kļuvusi nepietiekama. Šī iemesla dēļ M.Kalvāne uzskata ja jaunveidotajā Mārupes novadā nevar būt runa par skolu slēgšanu un apvienošanu, bet jādodomā par papildus skolu veidošanu. Jaunveidotajā Mārupes novadā atrodas divas mācību izglītības iestādes, kurās var saņemt vidusskolas izglītību, proti, Mārupes Valsts ģimnāzija un Babītes vidusskola. Abas vidusskolas skolēnu skaita ziņā ir diezgan līdzīgas. Tāpat Babītē vēl ir pieejamas arī trīs privātās skolas, taču tās tomēr nevar pieskaitīt pie vispārējās izglītības, jo privātās skolas nav pieejamas visiem sabiedrības slāņiem. Piemēram, Latvijas Starptautiskajā skolā Piņķos ir limitēts latviešu bērnu skaits, kurus skolā uzņem. Mārupē ir divas pamatskolas un viena sākumskola. Taču Babītes novadā ir viena skola – Salas sākumskola. Mārupes novadā ir sešas pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādes un desmit privātās pirmsskolas izglītības iestādes. Savukārt Babītes novadā ir divas pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādes un trīs privātās pirmsskolas izglītības iestādes. Tuvākajā laika periodā ir ļoti nopietni jādodomā par jaunu izglītības iestāžu veidošanu, sevišķi par vidusskolām, tādējādi mudinot skolēnus palikt novadā. Toties saistībā ar interešu izglītību iespējas ir ļoti labas gan Mārupes novadā, gan Babītes novadā. Taču problēma šajā sakarā ir tieši telpu trūkums, lai gan interesantu skaits ir samērā augsts. Mazāk gan šobrīd ir padomāts par interešu izglītības

iespējām senioriem, taču to nekādā gadījumā nedrīkst aizmirst ilgtspējīgas attīstības stratēģijas izveides ietvaros.

Z.Bērziņa norāda, ka S.Antiņa sanāksmes čatā, piebilstot par izglītības iestādēm, min, ka Mārupes novadā ir privātā pamatskola Brīvā Māras skolas.

Z.Bērziņa dalās ar iedzīvotāju un uzņēmēju aptaujas rezultātiem. Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas ietvaros tika veikta socioloģiskā aptauja, kurā piedalījās 2550 iedzīvotāji un 391 uzņēmējs. Datu analizē tika izmantotas 1970 iedzīvotāju un 191 uzņēmēja atbildes. Aptauja norisinājās no šī gada 8. februāra līdz 1. martam. Aptaujā respondentiem tika lūgts norādīt nozīmīgākās novada priekšrocības. Kā viena no tām tika minēta arī izglītības infrastruktūra. Respondentiem tika lūgts arī norādīt prioritārās jomas, kuras vajadzētu attīstīt, 47% respondentu kā vienu no prioritārajām jomām norādīja izglītību. Būtiski atzīmēt, ka 46% respondentu izglītību, tai skaitā mūžizglītību, apgūst Rīgā, bet 57% respondentu bērni ārpuskolas nodarbības apmeklē savā novadā. Bērnu izglītības apguves vietas tiek apmeklētas savā novadā. 41% respondentu norādīja, ka Mārupes novadā, 21% respondentu – Babītes pagastā. Taču 18% respondentu norādīja, ka bērnu izglītības apguves vieta ir Rīga. Tāpat respondentiem tika lūgts novērtēt izglītības piedāvājumu un nodrošinājumu novadā. 61% pozitīvi vērtē pirmsskolas izglītību bet 71% pozitīvi vērtē vispārējās izglītības pakalpojumu nodrošinājumu novadā. Tikai 19% respondentu pozitīvi vērtē mūžizglītības un pieaugušo izglītības iespējas novadā, bet 54% nav atbildējuši uz šo jautājumu. Jāatzīst, ka 18% respondentu ir drīzāk neapmierināti ar mūžizglītības piedāvājumu un nodrošinājumu novadā, taču 10% – pilnībā neapmierināti.

Z.Bērziņa iepazīstina ar diskusijas jautājumiem. 1) Kāda līmeņa izglītības iespējas primāri būtu jānodrošina Mārupes novadā – pirmsskolas izglītība, pamatskolas izglītība, vidējā un/vai vidējā speciālā izglītība, mūžizglītība? 2) Kur jaunajā novadā būtu izveidojams jauns dienas centrs bērniem ar īpašām vajadzībām un/vai funkcionāliem traucējumiem? Vai šie bērni ir integrējami jau esošajās mācību iestādēs?

G.Ruskis uzskata, ka pirmsskolas, pamatskolas, vidusskolas izglītību noteikti varētu nodrošināt. Tāpat arī mūžizglītību vajadzētu attīstīt, taču jāņem vērā dažādas vecuma grupas, sevišķi daudz ir vidēja vecuma cilvēku un arī senioru, kuri labprāt šādās aktivitātēs iesaistītos. Vidējā speciālā izglītībā, iespējams, var atrast kādas jomas, kuras varētu uz vietas nodrošināt, piemēram, saistībā ar uzņēmējdarbību. G.Ruska ieskatā tēmu par dienas centru bērniem ar īpašām vajadzībām un/vai funkcionāliem traucējumiem izveidi vajadzētu risināt pēc vēlēšanām. Iepriekš tika minēts modelis par 12 apkaimju izveidi, tātad katrā no šīm apkaimēm vajadzētu nodrošināt dienas centru.

J.Palkavnieks piekrīt, ka pirmsskolas, pamatskolas, vidusskolas izglītību noteikti vajag nodrošināt. "Draugiem Group" sadarbojas ar Vidzemes Tehnoloģiju un Dizaina tehnikumu, kurā ir nodrošināts viss nepieciešamais caur Eiropas Savienības fondiem. Taču vienīgā problēma ir pasniedzēji. Ņemot vērā šo pieredzi, pasniedzēji ir savlaicīgi jāpiesaista, citādi šī speciālās izglītības iestāde nebūs pilnvērtīgi funkcionējoša. Tāpat speciālajai izglītībai problemātiska varētu būt arī tāda, ja, piemēram, šobrīd ir nepieciešami mežizstrādes speciālisti, tad pēc pieciem gadiem šis pieprasījums tirgū var vairs nebūt. J.Palkavnieks uzskata, ka bērnus ar īpašām vajadzībām un / vai funkcionāliem traucējumiem vajadzētu integrēt esošajās mācību iestādēs, tāpat ar šiem bērniem uz skolu kopā varētu doties asistenti. Šāda pieeja būtu gan finansiāli izdevīgāka, gan arī ētiskāka attiecībā uz bērniem ar īpašajām vajadzībām un apkārtējiem bērniem. Dažādos pētījumos ir secināts, ka tie bērni, kuri ir mācījušies kopā ar bērniem ar īpašām vajadzībām un / vai funkcionāliem traucējumiem, uzaug par iekļautākiem un saprotošākiem cilvēkiem, viņos nav aizspriedumi un stereotipi. Protams, šis jautājums būtu jāizvērtē kopā ar profesionāliem un ekspertiem. Šāda pieeja tiek īstenota vienā no Jūrmalas skolām.

S.Antiņa vēlas precizēt, kas tiek saprasts ar terminu "vidējā speciālā izglītība"?

M.Kalvāne atbild, ka tas ir saprotams kā profesionālā izglītība.

S.Antiņa stāsta, ka Mārupē šobrīd ir tāda situācija, ka būtu nepieciešams nedaudz no visām izglītības virzieniem. Būtu nepieciešama atsevišķa pamatskola līdz devītajai klasei. Saistībā ar mūžizglītību tiek izsludināta pieteikšanās pieaugušo izglītības programmu realizēšanai. Tāpat dome strādā pie šī jautājuma. Tiek gatavots pieaugušo izglītības attīstības plāns, kā darbosies un kas tiks

darīts. Šobrīd notiek iedzīvotāju aptauja. Attiecībā par bērniem ar īpašām vajadzībām šobrīd Mārupē visās skolās, izņemot Mārupes Valsts ģimnāzijas, ir licencētas speciālās izglītības programmas. Šobrīd Jaunmārupes pamatskola ir jau licencējusi programmu, kas tiks uzsākta ar 1. septembri. Darbs ir sākts ar pieprasītāko programmu – 5556, – kas ir valodas un jauktie traucējumi. Tādējādi gandrīz visās skolās vecākiem ir iespēja integrēt savu bērnu. Mārupes pamatskolai piebūvējot jauno piebūvi, tiks atvērts arī atbalsta centrs, kas būs vērstas uz ģimenēm ar bērniem ar īpašām vajadzībām, lai sniegtu atbalstu gan bērniem, gan arī bērnu vecākiem. Tendence ar bērniem ar īpašajām vajadzībām arvien pieaug, sevišķi ar bērniem, kuriem ir autisma pazīmes.

3.2. Sports un aktīvā atpūta

Z.Bērziņa aicina sanāksmes dalībniekus aizpildīt ekspress aptauju par izglītību. Kopumā atbildēja 14 dalībnieki. Uz jautājumu “Vai Jūsaprāt jaunajā novadā būtu nepieciešama jauna sporta bāze – sporta halle un stadions?” 4 dalībnieki jeb 29% uzskata, ka tāda būtu nepieciešama, taču 10 dalībnieki jeb 71% norādīja, ka, viņuprāt, novadā jauna sporta bāze – sporta halle un stadions nav nepieciešama.

M.Kalvāne norāda, ka ir grūti nodalīt interešu izglītību, sportu un aktīvo atpūtu. Viņa uzskata, ka šīs jomas ir ļoti tuvas. Skatoties uz esošajiem Mārupes un Babītes novadiem, daudzos objektos visas šīs lietas ir ietvertas. Mārupē ir attīstīts Mārupes novada Sporta centrs, kas atrodas Rīgas tuvumā, līdz ar to nav viegli sasniedzams citiem Mārupes iedzīvotājiem, tāpat kā arī Babītes iedzīvotājiem. Taču tur esošais piedāvājums ir ļoti plašs, kas papildina arī izglītības iestādi. Vairāki objekti ir attīstīti tieši Jaunmārupē un pie Tīraines, taču citās teritorijās tie ir retāk izkārtoti. Savukārt Babītes novadā ir Babītes sporta komplekss. Babītes novada atšķirība ir lielās lauku teritorijas, Lielupe, Babītes ezers. Tāpat atšķirīgs ir aktīvās atpūtas piedāvājums, proti, makšķerēšana, laivošana, medības. Savukārt jāšanas sports un zirgu izjādes kā atpūta ir attīstīta abos novados. Tieši šis piedāvājums varētu būt tas, kas atšķirtu Mārupes novadu no Rīgas pilsētas. Tāpat abos novados aktīvajai atpūtai un sportam tiek izmantotas vairākas ūdenskrātuves. Labiekārtotas peldvietas ir arī ļoti svarīgas novadu iedzīvotājiem. Abos novados ļoti labi tiek izmantoti āra sporta laukumi, sevišķi Covid-19 pandēmijas ietekmē. Par šāda tipa āra aktivitātēm, tai skaitā arī skriešanu un nūjošanu, būtu jādomā arī turpmāk, kas veicinātu cilvēkus dažādās vecuma grupās pašiem darboties, kas uzlabotu viņu veselības stāvokli. Tāpat M.Kalvāne izrāda karti ar sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūru Mārupes novadā no Mārupes novada sporta un aktīvās atpūtas attīstības stratēģijas 2016. – 2020. gadam.

Z.Bērziņa dalās ar iedzīvotāju un uzņēmēju aptaujas rezultātiem. Nedaudz vairāk kā puse jeb 51% respondentu ir norādījuši, ka ir nepieciešams attīstīt rekreācijas un aktīvās atpūtas iespējas, bet kā prioritāri pēdējā attīstāmā joma būtu sports, ko norādīja 37% respondentu. Trešā daļa iedzīvotāju ir drīzāk apmierināti ar interešu izglītības (pulciņi, kori, dejas, kolektīvi utt.) piedāvājumu bērniem novadā. Taču 68% pozitīvi vērtē sporta un aktīvās atpūtas iespējas novadā.

Z.Bērziņa iepazīstina ar diskusijas jautājumiem. 1) Sports un aktīvā atpūta – pašvaldības un privātās partnerības iespējas? 2) Vai būtu jānosaka prioritārie/pašvaldības atbalstītie sporta veidi Mārupes novadā? Tradīcijas, tendences, pieprasījums. 3) Vai arī turpmāk sporta un aktīvās atpūtas objekti koncentrējami ap un pie esošajām izglītības iestādēm?

I.Pīrāgs atbild, ka par pašvaldības un privātās partnerības iespējām noteikti vajadzētu domāt. Viņaprāt, arī infrastruktūra nav pietiekami attīstīta attiecībā pret pieaugušo iedzīvotāju skaitu. Ņemot vērā, ka finansiālie līdzekļi nepietiks pilnīgi visam, tad attiecīgi kā atbalstītie sporta veidi būtu jānosaka, izskatot jau esošos izplatītākos, piemēram, futbols, hokejs, vieglatlētika u.c. Viņaprāt, nevajadzētu censties attīstīt visus jaunus sporta veidus, kas pēdējo gadu laikā ir ienākuši Latvijā. I.Pīrāgs uzskata, būtu jāatbalsta tie sporta veidi, kurus atbalsta arī valsts. I.Pīrāgs norāda, ka gandrīz visas izglītības iestādes ir savu kapacitāti dubultojušas, bet sporta zālēm pie izglītības iestādēm kapacitāte sen jau ir nepietiekoša.

S.Bartuševiča atbalsta pašvaldības un privātās partnerības iespējas, piebilstot, ka pašvaldība viena nebūs spējīga uzturēt visas nepieciešamās sporta aktivitātes, kā arī tas prasa resursus. S.Bartuševiča uzsver, ka modes tendences attiecībā uz prioritārajiem sporta veidiem mainās, tieši tādēļ

kā prioritātes vajadzētu virzīt tradīcijas un pieprasītos sporta veidus. Retoriski viņa vaicā – kurš gan vēl novads var lepoties ar sešiem zirgu stalliem un tikpat daudz tenisa klubiem? Attiecībā par izglītības iestādēm un ap tā koncentrētajām sporta iestādēm S.Bartuševiča piekūrī I.Pīrāgam, jo skolas tiek celtas, taču sporta zāles ir nepietiekamas un nodarbības ārā var notikt tikai siltākajos gada mēnešos. Respektīvi, ja mācību iestādēm tiek celtas piebūves, tad attiecīgi tām blakus ir jāceļ jaunas sporta zāles. Savukārt aktīvās atpūtas objekti būtu jādala divās daļās, proti, slēgtas sporta bāzes un atvērtie ārtelpas sporta laukumi, kuriem vajadzētu, viņas ieskatā, būt izvietotiem pēc iespējas vairāk un plašākā novada teritorijā. Kā piemērs tiek minēts sporta laukums Gerberu ielā. Tātad lielās sporta zāles vajadzētu bāzēt pie izglītības iestādēm, taču sporta laukumus attīstīt pa visu novadu.

G.Pūcītis piebilst, ka ir rūpīgi jāizvēlas privātais partneris, jo, piemēram, baseinu būvniecība Mārupē ir ļoti ieilgusi. Tāpat viņš piekūrī, ka vajadzētu pieturēties pie tradīcijām attiecībā par atbalstāmajiem sporta veidiem, piemēram, nebūtu iedomājams, ka Mārupē BMX būtu noteikts kā zemāka prioritāte.

J.Palkavnieks piekūrī iepriekš izteiktajiem viedokļiem par pašvaldības un privāto partnerību. Savukārt, par prioritārajiem sporta veidiem runājot, J.Palkavnieks izsaka ideju, ka lielākos atbalsta finansīalos līdzekļus varētu novirzīt tiem sporta veidiem, kuriem ir vislielākais pieprasījums. To varētu mērīt, balstoties uz izstrādātu digitālo atbalsta mehānismu, ar kura palīdzību katram interesentam tiek izsniegta virtuālā nauda, kas tiek novirzīta attiecīgajam sporta veidam, kuru interesents ir izvēlējies. Tādējādi varētu vērtēt, kuri ir atbalstāmie sporta veidi. Viņa ieskatā sporta un aktīvās atpūtas objekti varētu tikt izveidoti un izvietoti tā, lai tie savienotu vairākas skolas, nodrošinot skolēniem no dažādām skolām iespēju vienam ar otru vairāk socializēties.

M.Vārna uzskata, ka novadam nevajadzētu baidīties no ļoti lielas sporta būves (olimpiskā centra), kurā būtu viena liela sporta zāle, kuru var sadalīt, piemēram, trīs laukumos. Tur varētu būt kārtīgs 400 m stadions, kur pa vidu ir futbola laukums, bet apkārt astoņi vieglatlētikas ceļi. Olimpiskais centrs varētu kalpot ne tikai novada iedzīvotājiem, bet arī piesaistīt citu novadu iedzīvotājus. Tas palīdzētu atslogot jau esošās sporta halles, kā arī sekmēt naudas peļņu, proti izīrējot telpas. Tādā veidā varētu Mārupes novadu virzīt kā novadu ar sporta ievirzi.

3.3. Jauniešiem

Z.Bērziņa aicina sanāksmes dalībniekus aizpildīt ekspress aptauju. Kopumā uz abiem jautājumiem atbildēja 14 dalībnieki. Uz jautājumu “Vai piekūrī, ka novada jauniešu aktivitātes ir pamanāmas?” 13 dalībnieki jeb 93% atbildēja “jā”, taču viena dalībnieka atbilde bija noliedzoša. Uz jautājumu “Vai Mārupes novadā būtu nepieciešams veidot inovatīvu centru – pētniecisko un tehnoloģiju parku (piemēram Lidostas apkārtnē), iesaistot tajā arī novada jauniešus?” 13 dalībnieki atbildēja apstiprinoši, bet viens dalībnieka atbilde bija noliedzoša.

M.Kalvāne informē par izglītības, interešu izglītības, sporta un aktīvās atpūtas iespējām jauniešiem abos novados. Izglītības jomā Mārupes novadā tiek minēta Mārupes Valsts ģimnāzija. Tāpat M.Kalvāne piemin faktu, ka ne visi jaunieši būs ieinteresēti apmeklēt sporta zāles un laukumus skolās, sevišķi pēc absolvēšanas. Tāpat tiek norādīts, ka Mārupes novadā šobrīd top jauniešu māja, kā arī uzsver tā nepieciešamību. Pie atpūtas un interešu izglītības tiek minētas tādas iestādes kā Mārupes Mūzikas un mākslas skola un Mārupes kultūras nams, tāpat interešu izglītība tiek piedāvāta visās mācību iestādēs. Būtiski šajā sakarā ņemt vērā nodarbinātības iespējas jauniešiem vasarā, proti, tās ievērojami samazinās vasaras sezonās. Toties Babītes novadā pie izglītības iespējām tiek minēta Babītes vidusskola un privātās skolas. Tāpat Babītes novadā ir pieejami sporta laukumi un sporta bāzes. Babītes novadā interešu izglītību iespējams apgūt Babītes Mūzikas skolā un visās mācību iestādēs.

Z.Bērziņa iepazīstina ar diskusijas jautājumiem. 1) Vai esošās iespējas ir pietiekamas un apmierina visus Mārupes jauniešus? Kādas ir šodienas jauniešu vēlmes? 2) Vai novadā ir nodrošinātas brīvprātīgā darba iespējas jauniešiem? Jauniešu nodarbinātība novadā, t.sk. prakses iespējas un sadarbība ar vietējiem uzņēmējiem?

S.Antiņa norāda, ka esošās iespējas neapmierina visus Mārupes jauniešus, jo jauniešu intereses un vajadzības ir ļoti dažādas. Ļoti daudzas idejas, kas iepriekš ir iekļautas ilgtspējīgas

attīstības stratēģijā tika aizgūtas tieši no jauniešiem. S.Antiņa stāsta, ka, strādājot pie jaunā projekta, ir vērojams izteikts kūtrums tieši no Babītes novada jauniešu puses. Babītes novadā jauniešu dome vēl nepastāv. Mūsdienu jauniešiem interesē ekoloģiska vide, tāpat viņiem interesē doties praksē uz vietējiem uzņēmumiem, kā arī brīvprātīgais darbs. Mārupes pašvaldībā brīvprātīgais darbs ir pieejams, par ko tiek izsūtīta informācija dažādām iestādēm, kas varētu jauniešus nodarbināt. Mārupes novada pašvaldība jau vairākus gadus pēc kārtas jauniešus, sākot ar 13 gadu vecumu, atbalsta vasaras mēnešos ar nodarbinātības iespējām. Šobrīd nodarbināt iespējams 160 jauniešus. Pašvaldības dibinātās iestādes parasti piesaka savas vakantās vietas, tad pēc pieteikumiem jauniešiem tiek dota iespēja strādāt gan kā teritorijas labiekārtotājiem, gan kā bērnodārzu audzinātāju palīgiem.

J.Palkavnieks informē, ka nākamajā gadā "Draugiem Group" uzņems praktikantus, taču šobrīd gan tas nenotiek, jo tiek stingri ievēroti epidemioloģiskie ierobežojumi, proti, lielākoties visi darbinieki strādā no mājām, kā arī ražotnēs netiek ielaistas nepiederošas personas. Uz prakses vietām tiek izsludināts konkurss, proti, uzņemti tiek ļoti motivēti jaunieši.

E.Jansone piebilst, ka, ņemot vērā to, ka jauniešiem svarīga ir kustība, pašizaugsme, pašrealizācija, vide, jauniešu centram būtu jābūt tādai videi, kur izpausties. Telpai būtu jābūt mobilai, proti, ar maināmām sienām un mēbelēm, lai tās varētu pielāgot jauniešu daudzpusīgajām vajadzībām, ļaujot jauniešiem brīvi mainīt vides struktūru un izkārtojumu, lai sekmēt viņu radošumu. Mārupes novada biedrība "Mārupes Nākotnei" ir izmantojusi jauniešu prakses iespējas. Šajās prakses vietās būtu jārunā par atbildības tēmu, kas noderētu arī tālāk nākotnes darba vietās.

S.Antiņa norāda, ka topošajā jauniešu mājā viena siena būs tāfeles pārklājumu, lai jaunieši varētu iekšējo telpu veidot pēc savām vajadzībām, izpaužot savu iekšējo vidi. Tāpat jauniešu mājai klāt būs arī sporta laukums, uzlabojot esošo sporta laukumu. Blakus atradīsies arī siltumnīca, kur jauniešiem pašiem būs iespēja stādīt un aprūpēt dažādus augus. Viens no mērķiem ir ļaut jauniešiem justies tur kā pašiem savās mājās. Tāpat jaunatnes lietu speciālistam būs pielāgots darba laiks jauniešu vajadzībām.

E.Jansone piebilst, ka aktīvākai jauniešu līdzdalībai varētu veidot projektu konkursus, līdzīgus "Mārupe – mūsu mājas", taču orientētus uz jauniešu iniciatīvām. Tāpat droši vien būtu jāpiesaista arī mentors no domes vai uzņēmumu puses, kas sekmētu atbilstošu un efektīvu projekta realizāciju.

J.Palkavnieks papildina E.Jansones ideju. "Draugiem Group" finansiāli atbalsta dažādus projektus, ko izvērtē mārketinga nodaļa. Taču, pieaugot darbinieku skaitam, katram darbiniekam gadā tiek piešķirta virtuālā nauda, kuru darbinieks var izvēlēties, kur to ieguldīt, piemēram, dzīvnieku patversmēs. Tāpat darbiniekiem ir iespēja šo virtuālo naudu apvienot uz izvēlēties vienotu mērķi, kur ieguldīt. Iespējams, šo metodi var arī izmantot attiecībā par jauniešu projektiem. Tādējādi varētu uzzināt, kas ir tās lietas, ko lielākā daļa jauniešu vēlētos uzlabot vai attīstīt, tāpat jauniešiem būtu iespēja tiešām sajūst, ka viņu lēmumi tiešām var kaut ko ietekmēt vai mainīt. Papildus tas varētu attīstīt līderības spējas, pierunājot arī citus jauniešus atbalstīt kādas noteiktas idejas. Šī ideja "Draugiem Group" ir izstrādes procesā, tādēļ par tās efektivitāti un pieredzi būtu iespējams ziņot aptuveni pēc gada.

4. Diskusija par sabiedrības līdzdalības iesaistes veidiem un instrumentiem (ziņo Z.Bērziņa)

Z.Bērziņa aicina sanāksmes dalībniekus aizpildīt ekspress aptauju par sabiedrības līdzdalības iesaistes veidiem. Kopumā atbildēja 13 dalībnieki. Uz jautājumu "Vai pēc AT reformas konsultatīvās padomes organizēt atsevišķi pa pagastiem (Sala, Babīte, Mārupe), vai visam novadam kopā?". Trīs dalībnieki jeb 23% atbildēja, ka konsultatīvās padomes būtu jāorganizē atsevišķi, 10 dalībnieki jeb 77% uzskata, ka tās tomēr vajadzētu organizēt kopā. 3 dalībnieki jeb 38% atbalstītu tiešu līdzdalību infrastruktūras izbūvē.

Z.Bērziņa informē par Mārupes novada un Babītes novada sabiedrības līdzdalības iespējām. Mārupes novadā darbojas konsultatīvās padomes. Taču Babītes novadā šādas padomes nav. Abos novados tiek realizēti līdzīgi konkursi, proti, "MĀRUPE – MŪSU MĀJAS", kurā novada iedzīvotājiem ir iespēja iesniegt projekta ideju sava novada un novadnieku dzīves uzlabošanā, taču Babītes novadā – "Ģimenei. Videi. Izaugsmei Babītes novadā". Tāpat tiek organizēti dažādi projekti, līdzdalība

plānošanas dokumentu izstrādē, publiskās apspriešanas, kā arī aptaujas. Mārupes novadā darbojas piecas konsultatīvās padomes: tūrisma un mārketinga konsultatīvā padome, sporta un aktīvās atpūtas konsultatīvā padome, izglītības un jaunatnes konsultatīvā padome, uzņēmējdarbības atbalsta konsultatīvā padome, kultūrvides konsultatīvā padome. Padomju mērķis ir sekmēt koordinētu un saskaņotu nozaru attīstību Mārupes novadā, nodrošinot vienmērīgu nozaru izaugsmi un veicinātu iesaistīto institūciju, uzņēmēju, sabiedrisko organizāciju, sabiedrības iesaisti lēmumu pieņemšanas procesā.

Z.Bērziņa dalās ar iedzīvotāju un uzņēmēju aptaujas rezultātiem. Respondentiem tika lūgts atbildēt uz jautājumu par līdzdarbību kādā no biedrībām vai nodibinājumiem, kas saistīti ar novada attīstību vai sabiedrisko aktivitāšu organizēšanu novadā. Lielākā daļa jeb 69% respondentu norādīja, ka nevēlētos līdzdarboties. 22% norādīja, ka neiesaistās šādās aktivitātēs, bet vēlētos kādā no šādām organizācijām iesaistīties. Tikai 8% atbildēja, ka viņi jau līdzdarbojas šādās aktivitātēs un biedrībās. Respondenti tika aicināti arī atbildēt uz jautājumu, vai viņi līdzdarbojas sava novada attīstībā vai sabiedriskajās aktivitātēs novadā. 30% no respondentiem nav izmantojuši iespēju piedalīties novada attīstībā, bet apsver to izmantot. 21% no respondentiem savu viedokli par novada attīstību pauž elektroniski, piemēram, "Facebook", "Twitter", e-pastā u.c.. 13% piedalās dažādās apkaimju aktivitātēs, bet 17% nav izmantojuši iespēju un domā, ka tuvākajā laikā to neizmantos. Rezultāti liecina, ka lielākā daļa respondentu gan Mārupes novada, gan Babītes novada iedzīvotāji, uzskata, ka viņiem kā iedzīvotājiem ir nelielas iespējas ietekmēt pašvaldības lēmumus, Mārupes novadā – 50%, Babītes novadā – 52%. 33% Babītes novada iedzīvotāji uzskata, ka nespēj ietekmēt pašvaldības lēmumus, kā arī tāpat uzskata 28% Mārupes novada iedzīvotāji. Neliela daļa, Mārupes novada iedzīvotāji – 19%, Babītes novada iedzīvotāji – 11%, uzskata, ka pašvaldība ņem vērā viņu kā novada iedzīvotāju viedokli un vajadzības.

Z.Bērziņa iepazīstina ar diskusijas jautājumiem. 1) Kādai, Jūsaprāt, būtu jābūt sabiedrības līdzdalības iesaistes veidiem un formai? 2) Kāds, Jūsaprāt, būtu labākais iesaistes veids ilgtermiņā? 3) Vai būtu nepieciešams arī turpmāk organizēt konsultatīvās padomes? Ko būtu nepieciešams mainīt šo padomju saturā, uzdevumos, izpildījumā utt.? Vai būtu nepieciešams veidot kādu jaunu konsultatīvo padomi, piemēram, vides un infrastruktūras konsultatīvo padomi?

I.Pīrāgs uzskata, ka konsultatīvās padomes varētu turpināt darbu, sevišķi, ņemot vērā pēdējā laika izmaiņas – uzņēmēju un iedzīvotāju skaita palielināšanos. Tāpat vajadzētu saglabāt aptaujas, taču jādodomā vairāk par efektīvākiem izplatīšanas veidiem, lai sasniegtu pēc iespējas vairāk novada iedzīvotājus.

J.Palkavnieks papildus esošajiem komunikācijas kanāliem iesaka ieviest mobilo pašvaldības informācijas stendu, kas tiktu izvietots noteiktā laika posmā dažādās vietās, kur apgrozās pēc iespējas vairāk cilvēku, lai informētu par svarīgākajām pašvaldības aktualitātēm, piemēram, iespēju piedalīties aptaujā u.tml. Tādējādi tiktu iesaistītas visas mērķa auditorijas grupas. Runājot par konsultatīvajām padomēm, J.Palkavnieks ierosina pēc Covid-19 ierobežojumiem rīkot izbraukuma konsultatīvās padomes sēdes katru reizi kādā citā novada vietā, veicinot iedzīvotāju interesi par novadu un redzot konkrētās problēmas, kas būtu risināmas. Tāpat konsultatīvo padomju sēdes varētu tikt piemērotas atbilstoši apspriežamajiem tematiem, piemēram, ja tas būtu par stadiona ierīkošanu noteiktā plāvē, tad visi dalībnieki varētu tikties plāvē, kurā, iespējams, varētu tikt būvēts stadions utt. Izbraukumi varētu tikt rīkoti, piemēram, ar skolēnu autobusu.

Z.Bērziņa vaicā, vai turpmāk pēc Covid-19 ierobežojumiem konsultatīvo padomju dalībnieki sēdes labāk noturētu klātienē vai tomēr tiešsaistes formātā?

J.Palkavnieks atbild, ka sēžu formāti varētu būt variēti, piemēram divas reizes klātienē, taču divas – tiešsaistē. Ja apspriežamās tēmas var savienot ar reālu objektu novadā, kur pulcēties, tad J.Palkavnieka ieskatā tā būtu ļoti laba ideja. Tāpat J.Palkavnieks piebilst, ka, iespējams, šī ideja tikai viņam šķiet piesaistoša, jo viņš vēl nav apmeklējis lielu daļu no novada vietām, kas tiek apspriestas šajās sēdēs.

I.Krēmere atbalsta, ka padomju sēdēs tiek dažādotas, proti, gan klātienē, gan tiešsaistē. Tāpat svarīga esot vide, kur šīs padomju sēdes norisinās. Pirms Covid-19 pandēmijas konsultatīvo padomju

dalībnieki brauca arī pieredzes apmaiņās ārpus novada, piemēram, tūrisma un kultūrvides padome apmeklēja Cēsis un Valmieru saistībā ar mobilo aplikāciju un zīmolveidību, kas rezultējas zināmās darbībās, proti, šī lietotne ir jau tapšanas stadijā. Reizi gadā šādi izbraukumi saliedē padomes dalībniekus, kā arī sniedz dažādas un jaunas idejas.

5. IAS sabiedrības līdzdalības pasākumi (ziņo Z.Bērziņa)

Z.Bērziņa iepazīstina ar ilgtspējīgas attīstības stratēģijas izveides ietvaros notiekošajiem sabiedrības līdzdalības pasākumiem. Informācija par pasākumiem ir publicēta arī dažādos pašvaldību komunikāciju kanālos. Pirmdien, 31. maijā norisināsies tūrisma un mārketinga, kultūrvides padomes sanāksme. Iedzīvotāji aicināti līdz 31. maijam iesniegt arī rakstiskus priekšlikumus, rakstot uz marupe@marupe.lv vai dome@babite.lv vai iesūtot tos rakstiskā formātā kādā no novadu domēm.

Z.Bērziņa informē par interaktīvo aktivitāti "Mana ideālā dzīvesvieta". Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.–2034. ietvaros ir izstrādāts rīks, kas ļauj iedzīvotājiem atzīmēt viņiem interesējošos objektus vai pakalpojumus un to novietojumus, tādējādi veidojot kopīgo ideālo dzīvesvietu. Informācija ir pieejama Mārupes novada un Babītes novada mājas lapās, kā arī citos komunikāciju kanālos. Z.Bērziņa izrāda, kā strādā interaktīvais rīks.

6. Kopsavilkums (ziņo I.Krēmere)

I.Krēmere norāda, ka interaktīvā aktivitātē "Mana ideālā dzīvesvieta" ir jaunums, pie kā tiek strādāts, jo aptuveni gadu Mārupes novada pašvaldība darbojas ģeotelpiskās informācijas sistēmas ietvaros, un pamazām sabiedrībai tiek piedāvāti dažādi interaktīvi jauninājumi. Tāpat jau darbojas interaktīva karte, lai iedzīvotāji varētu pārbaudīt, vai ir iespējams pieslēgties ūdensvadam un kanalizācijai viņu dzīvesvietā, proti, vai tur atrodas vai ir plānoti šādi infrastruktūras tīkli, ievadot savu adresi. Iedzīvotāji piedāvātās interaktīvās kartes ļoti aktīvi izmanto, un jau ir saņemti vairāk nekā 200 priekšlikumi, kas ir atzīmēti un aprakstīti. I.Krēmere saka paldies visiem sanāksmes dalībniekiem un noslēdz sanāksmi.

PIELIKUMĀ:

1. Sporta un aktīvās atpūtas, izglītības un jaunatnes lietu konsultatīvās padomes prezentācija;
2. ZOOM čata sadaļā publicētie priekšlikumi, komentāri un atbildes.

Protokolēja: SIA "LEAD.Korporatīvā komunikācija"
projekta vadītāja asistente

Maija Sadauska